

12.1.2021

Eduskunnan sivistysvaliokunta

SiV@eduskunta.fi

HE 245/2020 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tartuntatautilakia. Osa muutoksista on tarkoitettu olemaan voimassa covid-19-epidemiaan liittyen väliaikaisesti 31.12.2021 asti.

Lainsäädäntöehdotuksessa esitetään säädettäväksi mm. eri viranomaisten päätöksentekosuhteista tilanteissa, joissa joudutaan viimesijaisena toimen turvaamaan sosiaali- ja terveydenhoitojärjestelmän toimintakyky.

Lisäksi esitetään säädettäväksi toimista, joilla voidaan turvata eri toiminnot, kuten koulutuspalvelut sekä ehkäisemään epidemian leviäminen. Näitä ovat esim. hygieniakäytänteet, toimet ihmisten välillisten riittävien etäisyyksien varmistamiseksi sekä oikeudesta tilojen väliaikaiseen sulkemiseen.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

AMKEN lausunto

Esitys tartuntalain muuttamiseksi on perusteltu. Siinä on tehty laajaa arviointia mm. yksilön perusoikeuksien varmistamiseksi ja elinkeinotoiminnan turvaamiseksi.

Ammatillista koulutusta suoraan koskevia, esitettäväksi muutettavia pykälä ovat lähinnä 57§ ja 58 c §.

57 § Työstä, varhaiskasvatuksesta ja oppilaitoksesta poissaolosta päättäminen

Jos yleisvaarallisen tartuntataudin leviämistä ei voida estää muilla toimenpiteillä, virkasuhteinen kunnan tai sairaanhoitopiirin kuntayhtymän tartuntataudeista vastaava lääkäri voi tehdä päätöksen tautiin sairastuneen tai sairastuneeksi perustellusti epäillyn henkilön työstä, varhaiskasvatuksesta tai oppilaitoksesta poissaolosta yhtäjaksoisesti yhteensä enintään kahden kuukauden ajaksi. Päätös työstä, varhaiskasvatuksesta tai oppilaitoksesta poissaolosta on välittömästi kumottava, kun asianomainen ei ole enää tartuntavaarallinen.

Virkasuhteinen kunnan tai sairaanhoitopiirin kuntayhtymän tartuntataudeista vastaava lääkäri voi päättää 1 momentissa säädettyä aikaa jatkettavaksi enintään kuudella kuukaudella kerrallaan, jos edellytykset ovat edelleen olemassa.

Tämä pykälä antaa selkeän toimintavaltuuden poissaolosta päättämisestä ja tarjoaa näin myös oppilaitokselle juridisen ja toiminnallisen pohjan näissä tilanteissa.

58 c § Toimenpiteet covid-19-epidemian leviämisen estämiseksi

Yleisölle avoimien tai rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitettujen sisätilojen sekä alueellisesti ja toiminnallisesti rajattujen ulkotilojen hallinnasta vastaavan 4 momentissa tarkoitettun toimijan on covid-19-epidemian leviämisen estämiseksi toiminnassaan huolehdittava, että:

- 1) asiakkailla ja osallistujilla on mahdollisuus käsien puhdistamiseen;*
- 2) asiakkaille ja osallistujille annetaan riittävän etäisyyden ylläpitämistä, käsien puhdistamista ja muita vastaavia tartuntojen leviämistä estäviä käytänteitä koskevat toimintaohjeet; ja*
- 3) tilojen ja pintojen puhdistamista tehostetaan sen lisäksi, mitä muualla kyseisen toiminnan osalta puhdistamisesta säädetään.*

Tässä pykälässä tarkoitettujen tilojen hallinnasta vastaavan 4 momentissa säädetyn toimijan tulee lisäksi järjestää asiakkaiden ja osallistujien oleskelu sillä tavoin välttäen, kuin se kyseisen toiminnan erityispiirteet huomioon ottaen on mahdollista ja sijoittaa mahdolliset asiakaspaikat riittävän etäälle toisistaan.

Pykälä on ammatillisen koulutuksen näkökulmasta perusteltu. Se saattaa kuitenkin aiheuttaa tulkintaongelmia sen suhteen, mikä esimerkiksi on ”riittävä etäisyys”.

Useat muutettavaksi esitetyt pykälät voivat koskea osaa ammatillisen koulutuksen järjestäjiä. Järjestäjä voi esimerkiksi hallinnoida tiloja, joita käytetään ulkopuoliseen toimintaan, kuten urheiluseuratoimintaan tai yleisötilaisuuksiin. Jos esimerkiksi toimia kohdennetaan tällaisiin tiloihin, ammatillisen koulutuksen järjestäjien tulee saada riittävä ohjeistus. Tärkeää on myös varmistaa perustoimintojen ylläpito.

Veli-Matti Lamppu
toimitusjohtaja

veli-matti.lamppu@amke.fi
050 344 2554